

Besluit

Kenmerk: 804266 / 875367

Betreft: aanwijzing van Valouwe Media Stichting (hierna: VMS) als lokale publieke media-instelling voor de gemeente Apeldoorn en afwijzing van de aanwijzingsaanvragen van RTV Apeldoorn (hierna: RTVA) en Stichting Veluwe Centraal (hierna: SVC).

Het Commissariaat voor de Media (hierna: het Commissariaat),

gezien de aanvraag tot aanwijzing van SVC als lokale publieke media-instelling voor de gemeente Apeldoorn, per e-mailbericht van 30 juni 2020, met aanvullende stukken per e-mailbericht van 3 augustus 2020;

gezien de aanvraag tot aanwijzing van RTVA als lokale publieke media-instelling voor de gemeente Apeldoorn, per e-mailbericht van 25 juli 2020;

gezien de aanvraag tot aanwijzing van VMS als lokale publieke media-instelling voor de gemeente Apeldoorn, per e-mailbericht van 26 juli 2020;

gelet op de artikelen 2.61 tot en met 2.69 van de Mediawet 2008;

gelet op het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb);

gezien het advies van de raad van de gemeente Apeldoorn van 17 december 2020;

gezien de zienswijze van RTVA, ontvangen door het Commissariaat op 1 februari 2021;

gezien de nadere toelichting van de gemeente naar aanleiding van deze zienswijze, zoals door het Commissariaat verzocht op 19 februari 2021, door het Commissariaat ontvangen op 11 maart 2021;

overweegt als volgt:

A. Gevolgde procedure

1. Bij e-mailbericht van 30 juni 2020 heeft SVC een aanvraag tot aanwijzing als lokale publieke media-instelling ingediend voor de gemeente Apeldoorn.
2. Bij e-mailbericht van 10 juli 2020 heeft het Commissariaat aan SVC kenbaar gemaakt dat er verscheidene stukken ontbreken en verzocht om deze stukken na te sturen.
3. Bij e-mailbericht van 25 juli 2020 heeft RTVA een aanvraag tot aanwijzing als lokale publieke media-instelling ingediend voor de gemeente Apeldoorn.
4. Bij e-mailbericht van 26 juli 2020 heeft VMS een aanvraag tot aanwijzing als lokale publieke media-instelling ingediend voor de gemeente Apeldoorn.
5. Bij e-mailbericht van 3 augustus 2020 heeft SVC de ontbrekende stukken aan het Commissariaat doen toekomen.

6. Op grond van het bepaalde in artikel 2.61, derde lid, van de Mediawet 2008 heeft het Commissariaat de aanwijzingsaanvragen van VMS, RTVA en SVC met brief van 21 augustus 2020 toegezonden aan de raadsgriffier van Apeldoorn met het verzoek de gemeenteraad een advies uit te laten brengen over de vraag of VMS, RTVA en SVC voldoen aan de eisen die de Mediawet 2008 stelt.
7. Burgemeester en wethouders van Apeldoorn hebben het Commissariaat bij e-mailbericht van 18 december 2020 het advies van de gemeenteraad van 17 december 2020 doen toekomen.
8. Met brieven van 20 januari 2021 heeft het Commissariaat een afschrift van het advies van de gemeenteraad van Apeldoorn toegestuurd aan RTVA, VMS en SVC. Op grond van artikel 4:7 van de Awb heeft het Commissariaat RTVA en SVC in de gelegenheid gesteld haar schriftelijke zienswijze ten aanzien van het advies van de gemeenteraad van Apeldoorn in te dienen.
9. Bij e-mailbericht van 26 januari 2021 heeft SVC kenbaar gemaakt geen zienswijze in te dienen. Bij e-mailbericht van 1 februari 2021 heeft het Commissariaat de zienswijze van RTVA ontvangen.
10. Naar aanleiding van de zienswijze heeft het Commissariaat de gemeente Apeldoorn per brief van 19 februari 2021 om een nadere toelichting gevraagd.
11. Bij brief van 9 maart 2021, ontvangen door het Commissariaat op 11 maart 2021, hebben de secretaris en de burgemeester van het college van burgemeester en wethouders een de nadere toelichting op het voorkeursadvies doen toekomen.
12. Bij e-mail van 5 april 2021 heeft RTVA een aanvulling op de door hen ingediende zienswijze van 1 februari 2021 doen toekomen.

B. Advies gemeente Apeldoorn

13. Met betrekking tot de aanvragen van RTVA, VMS en SVC heeft de gemeenteraad van Apeldoorn in zijn vergadering van 17 december 2020 besloten het Commissariaat, op voorstel van burgemeester en wethouders, te adviseren dat de drie genoemde instellingen voldoen aan de criteria van artikel 2.61, tweede lid, sub a, b en c, van de Mediawet 2008.
14. Voorts heeft de gemeenteraad besloten het Commissariaat te adviseren VMS als voorkeurspartij aan te merken.

C. Zienswijze RTVA

15. RTVA geeft in haar zienswijze kort gezegd aan zich niet te kunnen verenigen met het advies van de gemeenteraad van Apeldoorn.
16. De belangrijkste punten uit de zienswijze van RTVA worden hierna onder randnummers 25 tot en met 35 inhoudelijk behandeld en beoordeeld.

D. Overwegingen Commissariaat

Wettelijk voorgeschreven advies (artikel 2.61, derde lid, van de Mediawet 2008)

17. Alvorens het Commissariaat een besluit neemt op een aanwijzingsaanvraag voor de verzorging van een publieke mediadienst op lokaal niveau is hij verplicht de gemeenteraad om advies te vragen over de vraag of de aanvragers voldoen aan de eisen

bedoeld in artikel 2.61, tweede lid, van de Mediawet 2008. De advisering door de gemeenteraad is in de Mediawet 2008 verplicht gesteld, omdat de gemeenteraad het beste kan beoordelen of het programmabeleidsbepalend orgaan (hierna: pbo) van een lokale publieke media-instelling representatief is voor de belangrijkste maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen in die gemeente. Op grond van artikel 3:50 van de Awb kan aan een dergelijk advies niet lichtvaardig voorbij worden gegaan.

18. Het Commissariaat is van oordeel dat hij op goede gronden mag aannemen dat de gemeenteraad van Apeldoorn op juiste en zorgvuldige wijze een positief advies heeft uitgebracht over de aanvragen van RTVA, VMS en SVC. Het Commissariaat overweegt daartoe het volgende.
19. Uit hetgeen door de omroepen is aangevoerd of anderszins valt niet af te leiden dat het advies van de gemeenteraad van Apeldoorn ondeugdelijk zou zijn of in redelijkheid niet kan worden gevolgd. Conform de beschikkingenpraktijk van het Commissariaat is het uitgangspunt dat dit advies wordt opgevolgd en marginaal wordt getoetst. De ratio van de verplichte advisering door de gemeenteraad is dat de gemeenteraad als geen ander op de hoogte is van de in de gemeente levende maatschappelijke behoeften alsmede inzicht heeft in de representativiteit van een instelling voor de belangrijkste in de betrokken gemeente voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen. Gelet op de legitimatie, die de gemeenteraad kan ontlenen aan zijn wettelijk geregelde adviestaak, ligt het naar het oordeel van het Commissariaat in de rede dat terughouding past waar het gaat om in de plaats stellen van zijn oordeel voor dat van de gemeenteraad.

Bevordering van de samenwerking tussen aanvragers

20. Ingevolge het bepaalde in artikel 2.63, tweede lid, van de Mediawet 2008 kan per gemeente slechts één lokale publieke media-instelling worden aangewezen. In gevallen dat sprake is van meerdere aanwijzingsaanvragen waarvan de gemeenteraad heeft vastgesteld dat voldaan is aan de eisen opgenomen in artikel 2.61, tweede lid, van de Mediawet 2008, bevorderen burgemeester en wethouders ingevolge het bepaalde in artikel 2.63, eerste lid, van de Mediawet 2008, voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is, het samengaan van deze instellingen.
21. Uit het advies van de gemeenteraad van Apeldoorn (zoals beschreven door de interne adviescommissie), blijkt dat burgemeester en wethouders inspanningen hebben verricht om samenwerking of het samengaan van de betrokken instellingen te bevorderen. De gesprekken werden begeleid door een mediator tevens juridisch beleidsadviseur van de gemeente Apeldoorn. Alle partijen hebben om moverende redenen aangegeven dat zij de mediation wilden beëindigen.
22. Gelet op het voorstaande stelt het Commissariaat vast dat burgemeester en wethouders conform artikel 2.63, eerste lid, van de Mediawet 2008 voldoende inspanningen hebben verricht om het samengaan van de betrokken instellingen te bevorderen.

Voorkeursadvies gemeenteraad

23. Indien burgemeester en wethouders er niet in slagen de betrokken aanvragers tot samengaan te bewegen, vraagt het Commissariaat de gemeenteraad een voorkeur voor een van de aanvragers uit te spreken. Evenals bij zijn advisering over de representativiteit van het pbo van een lokale publieke media-instelling, hecht het Commissariaat – alhoewel hij daar ingevolge artikel 3:50 van de Awb niet toe gehouden is – grote waarde aan het voorkeursadvies van de gemeenteraad. Het Commissariaat overweegt daartoe dat de gemeenteraad goed zicht heeft op de beantwoording van de vraag welke media-instelling naar verwachting de functie van lokale publieke media-instelling in de desbetreffende gemeente het beste kan uitoefenen om vervolgens daarvoor zijn voorkeur uit te spreken. Indien de gemeenteraad op goede gronden zijn voorkeur heeft uitgesproken en het Commissariaat geen zwaarwichtige reden ziet om daarvan af te wijken, is het bestendig

beleid om dit advies te volgen. Op 26 maart 2014 heeft ook de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2014:1049) bevestigd dat het Commissariaat enige terughoudendheid past waar het gaat om het in de plaats stellen van zijn oordeel voor het voorkeursadvies van de gemeenteraad, aangezien de gemeenteraad, als representatief orgaan, geacht moet worden een verantwoordelijke afweging te kunnen maken in het bijzonder bij kwesties waarbij lokale aspecten een rol spelen. Dit houdt overigens niet in dat het Commissariaat per definitie vaart op het advies. Ingevolge artikel 3:9 van de Awb, zal het Commissariaat zich ervan vergewissen dat het onderzoek van de gemeente op zorgvuldige wijze heeft plaatsgevonden.

24. Het Commissariaat volgt in het voorliggende geval genoemde gedragslijn en overweegt in dit verband dat ook in dit specifieke geval de gemeenteraad goed zicht heeft op de beantwoording van de vraag welke media-instelling naar verwachting de functie van lokale publieke media-instelling in de gemeente Apeldoorn het beste kan uitoefenen.
25. Het Commissariaat stelt vast dat in dit geval de gemeenteraad van Apeldoorn uitdrukkelijk en gemotiveerd zijn voorkeur heeft uitgesproken voor aanwijzing van VMS als lokale publieke media-instelling voor de gemeente Apeldoorn.

Beoordeling zienswijze RTVA en reactie gemeente Apeldoorn

26. Het Commissariaat ziet in hetgeen RTVA heeft aangevoerd in haar zienswijze of anderszins geen redenen om af te wijken van het advies van de gemeenteraad. De voornaamste punten van de zienswijze van RTVA en de nadere toelichting van de gemeente Apeldoorn zullen hierna op hoofdlijnen worden behandeld.
27. Bij e-mailbericht van 5 april 2021 heeft RTVA op eigen initiatief een aanvulling op de zienswijze gestuurd. Gelet op de stand van de procedure kan het Commissariaat deze aanvulling (een schriftelijke aanvulling met 11 bijlagen) redelijkerwijs niet meer meenemen in de besluitvorming.

Datum op concept raadsvoorstel

28. RTVA stelt dat het besluit om een voorkeursadvies uit te brengen voor VMS al in een vroeg stadium vast zou liggen, omdat een eerdere conceptversie van het raadsvoorstel een datum had, te weten 20 oktober 2020, en die datum reeds voor de bespreking in de gemeenteraad lag.
29. Het raadsvoorstel is op ambtelijk niveau voorbereid nadat de beoordeling van de stukken door de interne adviescommissie heeft plaatsgevonden. Partijen zijn vervolgens in de gelegenheid gesteld om in de gemeenteraadsvergadering van 19 november 2020 een pitch te geven om hun plannen nader toe te lichten en waar nodig aanvullende informatie te geven op de aangeleverde documenten. Volgens de gemeente gaven de pitches voor wat betreft de beoordeling en/of argumentatie van de voorkeurscriteria geen nieuwe informatie. Hierdoor bleef het raadsvoorstel ongewijzigd.
30. Het Commissariaat stelt vast dat het voorbereidend document is opgesteld nadat de adviescommissie de aanvragen heeft beoordeeld. Het Commissariaat oordeelt dat het gegeven dat een voorbereidend document inhoudelijk ongewijzigd is gebleven niet meebrengt dat het advies onzorgvuldig tot stand zou zijn gekomen.

Advies zorgvuldig tot stand gekomen en deugdelijk gemotiveerd

31. RTVA is van mening dat de gemeente bij de beoordeling en vergelijking van de drie aanvragers door de interne adviescommissie alleen heeft gekeken naar de ingediende beleidsplannen, terwijl het belang van deze plannen voor RTVA niet duidelijk zou zijn geweest.
32. In een overleg met de aanvragers in januari 2020 en in de brief die de gemeente Apeldoorn in april 2020 aan de aanvragers heeft gezonden, zijn de voorkeurscriteria aan

partijen kenbaar gemaakt. Een interne adviescommissie bestaande uit drie ambtenaren van de afdeling communicatie heeft de aanvragen getoetst aan de eerder vastgestelde criteria en daaraan scores toegekend (onvoldoende, voldoende, goed en uitstekend) en aan iedere score, per aanvrager en per onderdeel, een argumentatie verbonden. De uitkomst hiervan is dat de interne adviescommissie aan RTVA een score gaf van viermaal uitstekend en driemaal voldoende, VMS een score van vijfmaal uitstekend en driemaal goed en SVC een score van eenmaal uitstekend, driemaal goed, tweemaal voldoende en eenmaal onvoldoende (in totaal zeven scores, bestaande uit zes voorkeurscriteria en eenmaal de wettelijke criteria).

33. De gemeenteraad heeft, onder verwijzing naar de uitkomsten van de toetsing door de interne adviescommissie en het raadsvoorstel van burgemeester en wethouders, voldoende inzichtelijk gemaakt op basis van welke criteria en via welke weg de voorkeur is uitgegaan naar VMS en heeft daarmee voldoende gemotiveerd toegelicht waarom zijn voorkeur uitgaat naar VMS. De afweging die de interne adviescommissie bij de beoordeling van de criteria heeft gemaakt – en die de gemeenteraad heeft overgenomen – betreft een afweging waar het Commissariaat niet inhoudelijk in treedt, gelet op de terughoudende rol die hij op dat punt heeft.
34. Uit het voorgaande volgt dat de gemeenteraad zijn voorkeur op zorgvuldige wijze en voldoende gemotiveerd heeft uitgesproken, namelijk op basis van een vergelijking van de drie aanvragen aan de hand van vooraf kenbaar gemaakte criteria. De gemeenteraad had beschikking over uitgebreide en relevante documentatie, op basis waarvan zij een gedegen afweging heeft kunnen maken en weloverwogen tot advisering heeft kunnen overgaan.

Concluderende overwegingen

35. Het Commissariaat stelt vast dat zowel VMS, RTVA alsook SVC, mede blijkens het wettelijk advies van de gemeenteraad van Apeldoorn, voldoen aan de vereisten van artikel 2.61, tweede lid, van de Mediawet 2008.
36. Het Commissariaat ziet geen redenen om af te wijken van het voorkeursadvies van de gemeenteraad. Na afweging van alle betrokken belangen is het Commissariaat van oordeel dat VMS aangewezen moet worden als lokale publieke media-instelling voor de gemeente Apeldoorn.
37. Het Commissariaat wijst erop dat het media-aanbod van VMS in het bijzonder betrekking dient te hebben op en bestemd dient te zijn voor (de inwoners van) de gemeente Apeldoorn.

E. Openbaarmaking

38. Het Commissariaat zal de volledige tekst van het besluit, met uitzondering van de daarin vermelde persoonsgegevens en vertrouwelijke bedrijfsgegevens, openbaar maken door publicatie op zijn website. De publicatie vindt plaats veertien dagen nadat het besluit op de in artikel 3:41 van de Awb voorgeschreven wijze is bekendgemaakt.¹ Het Commissariaat ziet daartoe geen belemmering op grond van artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur.

F. Besluit

¹ dat wil zeggen door toezending aan de belanghebbende.

39. Op grond van het voorgaande besluit het Commissariaat als volgt:

- I. het Commissariaat besluit Valouwe Media Stichting (VMS) aan te wijzen als lokale publieke media-instelling voor de verzorging van de publieke mediadiensten in de gemeente Apeldoorn;
- II. het Commissariaat besluit de aanwijzingsaanvragen van RTV Apeldoorn (RTVA) en Stichting Veluwe Centraal (SVC) af te wijzen;
- III. het Commissariaat bepaalt dat het besluit onder I. geldig is van 13 april 2021 tot 13 april 2026;
- IV. het Commissariaat maakt de volledige tekst van dit besluit, veertien dagen na de voorgeschreven bekendmaking daarvan, met uitzondering van de daarin vermelde persoonsgegevens en vertrouwelijke bedrijfsgegevens, openbaar door publicatie op zijn website.

Hilversum, 13 april 2021

COMMISSARIAAT VOOR DE MEDIA,

drs. Renate Eringa-Wensing
voorzitter

mr. Peter Eijvoogel
commissaris

Belanghebbenden die zich met dit besluit niet kunnen verenigen, kunnen op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt bezwaar maken bij het Commissariaat voor de Media, Postbus 1426, 1200 BK te Hilversum.